

Küresel Eğitim ve Türkiye

Cilt II

Editörler:

Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU

Doç. Dr. Danyal TEKDAL

Editörler: Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU - Doç. Dr. Danyal TEKDAL

KÜRESEL EĞİTİM VE TÜRKİYE **Cilt II**

ISBN 978-625-8516-08-1

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2025, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Kasım 2025, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

“Küresel Eğitim ve Türkiye” adlı kitap çalışması serisi ve bu ciltle hedeflenen nihai amaç, Türkiye’nin “küresel eğitimde söz sahibi bir ülke” olma potansiyelini, hem tarihsel mirası hem de çağın gereksinimleriyle harmanlayarak görünür kılmaktır. Bu bağlamda, Türkiye’de eğitimde uygulanan “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” yalnızca bir eğitim reformu değil, aynı zamanda küresel gelişmeleri dikkate alarak hazırlanmış ve Türk eğitim sisteminin gelecek hedefinin ifadesidir.

“Küresel Eğitim ve Türkiye” temalı hazırlanan kitap serisinin ikinci cildinde küreselleşme olgusu bağlamında bilgi toplumu, dijital dönüşüm, sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve insan sermayesinin niteliği gibi kavramların eğitim dünyasına yansımaları detaylandırılarak eğitimi, çağın en stratejik alanlarından biri haline getirmiştir. Bu bağlamda küreselleşmeyle birlikte eğitim, ekonomik rekabetin, kültürel etkileşimin ve toplumsal dönüşümün temel belirleyicisi olarak küresel bir boyut kazanmıştır.

“Küresel Eğitim ve Türkiye” serisinin devamı niteliğinde olan bu cilt, küresel eğitim olgusunu farklı boyutlarıyla analiz ederek Türkiye’nin mevcut durumunu, potansiyelini ve yönelimlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, küresel eğitimin önemi ve Türkiye’nin marka olma stratejisi, uluslararası örgütlerin küresel eğitimdeki rolleri, küresel eğitim vizyonu ve Türkiye’de eğitimin geleceği, küresel eğitim politikalarını yönlendiren ideolojiler ve Türkiye’nin eğitim politikalarının tarihsel dönüşümü, kapsayıcılık, erişim, denetim, okuryazarlık ve insan hakları gibi evrensel ilkeler, Türkiye’nin eğitim politikalarının evrimiyle birlikte ele alınmıştır. Ayrıca kitapta, küresel eğitimde öne çıkan programlar ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, başarılı ülke örnekleri, iklim değişikliği, sürdürülebilirlik, savaş ve kuraklık gibi çağın belirleyici temalarıyla ilişkili eğitim yaklaşımları farklı bölümler altında kaleme alınarak detaylandırılmıştır.

Türkiye’deki eğitim uygulamalarını küresel ölçütler bağlamında değerlendirme gayesiyle eğitim alanındaki kalkınmaya katkı sunmayı hazırladıkları bölümlerle amaç edinen yazar hocalarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU

Doç. Dr. Danyal TEKDAL

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU - Doç. Dr. Danyal TEKDAL

1. Bölüm: Küresel Eğitimin Önemi ve Türkiye'nin Marka Olma Stratejisi

Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4595-2892

Dr. Hüseyin DUYGU, Akdeniz Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8040-3234

2. Bölüm: Küresel Eğitimde Uluslararası Örgütler ve Türkiye

Doç. Dr. Danyal TEKDAL, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7071-0548

Doktorant Ramazan BİÇER, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1349-6602

3. Bölüm: Küresel Eğitim Vizyonu ve Türkiye Eğitiminde Yarımlar

Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4595-2892

Doktorant Şayla YILDIRIM, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5993-8605

4. Bölüm: Küresel Eğitimde Proje Tabanlı Öğrenme ve Türkiye

Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4595-2892

Dr. Kübra Melis AVCU
ORCID No: 0000-0001-7942-8648

5. Bölüm: Küresel Eğitim Politikalarına Yön veren İdeolojiler (Felsefeler) ve Türkiye

Doç. Dr. Sevim GÜVEN, Tokat
Gaziosmanpaşa Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6341-3609

6. Bölüm: Küresel Eğitim Politikaları ve Türkiye'nin Eğitim Politikalarının Evrimi

Prof. Dr. Özlem ULU KALIN, Artvin Çoruh Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9317-5261

Doktorant M. Sencer Aydemir, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6370-4545

7. Bölüm: Küresel Eğitimde Programlar ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programı

Doç. Dr. Fatıma Betül DEMİR EVCİMEN,
Bartın Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3573-6160

8. Bölüm: Küresel Eğitimde Değer Aktarım Metotları ve Türkiye

Dr. Ender ÖZEREN, Dicle Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4605-8120

Doktorant Gülşen ÖZEREN, Dicle Üniversitesi
ORCID No: 0009-0008-3144-6319

9. Bölüm: Küresel Eğitimde Başarılı Ülke Örnekleri ve Türkiye

Doç. Dr. Seda SAKARYA, Kırıkkale Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8105-809X

Dr. Ezgi AKINCI DEMİRBAŞ, Kırıkkale Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4376-7354

10. Bölüm: Küresel Eğitimde Önemli Temalar

Doç. Dr. Fatih KAYAALP,
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7640-5045

Doç. Dr. Zeynep BAŞCI NAMLI, Atatürk Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-2865-5976

11. Bölüm: Küresel Eğitimde Erişim-Eşitlik ve Türkiye

Doç. Dr. Z. Esra KETENOĞLU KAYABAŞI,
Kastamonu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-0921-7658

12. Bölüm: Küresel Eğitimde Yaratıcılık ve Türkiye

Dr. Ülkü Tuğçe ÇAL PEKTAŞ, Akdeniz Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-2902-8229

13. Bölüm: Küresel Eğitimde Kapsayıcılık ve Türkiye

Dr. Mehmet DEMİRKOL, Dicle Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-0258-4666

Doç. Dr. Sedef SÜER BAYTAK, Dicle Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1833-9286

14. Bölüm: Küresel Eğitimde Okuryazarlıklar ve Türkiye

Doç. Dr. Feyzullah EZER, Fırat Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5862-8541

Doktorant Fatih ÖTELEŞ, Fırat Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4105-020X

15. Bölüm: Küresel Eğitimde Denetim ve Türkiye

Dr. İlhami SARIÇAM, Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü
ORCID ID: 0000-0002-7430-2293

Dr. Hasan Hüseyin SELVİ,
İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü
ORCID ID:0000-0001-6881-1254

16. Bölüm: Küresel Eğitimde Okul Yönetimi ve Türkiye

Doç. Dr. Yunus Emre AVCI, Siirt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1361-1463

17. Bölüm: Küresel Eğitimde Eleştirel Pedagoji ve Türkiye

Doç. Dr. Cengiz Taşkiran, Muş Alparslan Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3677-6316

Öğr. Gör. Aykut DEMİR, Muş Alparslan Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3060-2120

18. Bölüm: Küresel Eğitimde İnsan Hakları ve Türkiye

Prof. Dr. İsmail Hakan AKGÜN, Adıyaman Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0190-1866

19. Bölüm: Küresel Eğitime İlişkin Öneriler ve Türkiye

Dr. Canan AKYOL, Dokuz Eylül Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9892-0010

Arş. Gör. Özdemir DİKİCİGİL, Dokuz Eylül Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7455-1142

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMİN ÖNEMİ VE TÜRKİYE’NİN MARKA OLMA STRATEJİSİ

Giriş.....	1
Küresel Eğitim: Kavram, Amaçlar ve Gerekliklik	2
Eğitim ve Yumuşak Güç İlişkisi	4
Türkiye’nin Küresel Vizyonu ve Marka Olma Stratejisi.....	5
Türkiye’nin Küresel Eğitim Politikalarında Yansımalar	10
Kaynakça.....	12

2. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE ULUSLARARASI ÖRGÜTLER VE TÜRKİYE

Giriş.....	15
Uluslararası Örgütler	16
Uluslararası Örgütlerin Sınıflandırılması.....	18
Küresel Örgütler	18
Bölgesel Örgütler	26
Alt Bölgesel Örgütler	29
Küresel Eğitimde Uluslararası Örgütler	30
Uluslararası Örgütlerin Türkiye’deki Eğitime Etkileri	36
Avrupa Birliği Süreçlerinin Türkiye’deki Eğitime Yansımaları.....	36
Türk Devletleri Örgütü’nün Çalışmaları ve Türkiye’deki Eğitime Yansımaları.....	37
Birleşmiş Milletler Teşkilatı’nın Çalışmaları ve Türkiye’deki Eğitime Yansımaları	38
Dünya Bankası’nın Çalışmaları ve Türkiye’deki Eğitime Yansımaları.....	39
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü’nün Çalışmaları ve Türkiye’deki Eğitime Yansımaları	40
Uluslararası Çalışma Örgütü’nün Çalışmaları ve Türkiye’deki Eğitime Yansımaları.....	40
Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği’nin Çalışmaları ve Türkiye’deki Eğitime Yansımaları	41

Küresel Eğitimde Uluslararası Örgütler ve Türkiye Bağlamında Bir Değerlendirme.....	43
Kaynakça.....	45

3. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİM VİZYONU VE TÜRKİYE EĞİTİMİNDE YARINLAR

Giriş.....	53
Küresel Dönüşüm Sürecinde Eğitim Evreleri: 1.0'dan 5.0'a.....	55
Küresel Eğitim Bağlamında Okuryazarlık ve Beceriler.....	61
Türkiye'nin Eğitim Vizyonu ve Felsefi Temelleri	66
Türkiye Eğitim Sisteminde Yarınlar: Fırsatlar ve Zorluklar	73
Teknoloji Temelli Okul Modeli	74
Doğa Temelli Okul Modeli:	79
Kaynakça.....	85

4. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE PROJE TABANLI ÖĞRENME VE TÜRKİYE

Giriş.....	88
Proje Tabanlı Öğrenme.....	89
Proje Tabanlı Öğrenmenin Aşamaları	93
Küresel Uygulamalar ve Araştırmalar	95
Proje Tabanlı Öğrenme Uygulamalarında Temel Başarı Unsurları.....	96
Öğretmen Eğitimi ve Profesyonel Gelişim	97
Müfredat ve Kurum İçi Destek.....	97
Teknoloji Kullanımı: Maker Hareketi, Dijital Portföyler	97
Eşitlik ve Kapsayıcılık	98
Türkiye'de Proje Tabanlı Öğrenme	98
Ulusal Politikalar ve Kurumsal Yapılanma	100
Kaynakça.....	102

5. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİM POLİTİKALARINA YÖN VEREN İDEOLOJİLER (FELSEFELER) VE TÜRKİYE

Giriş.....	105
Küresel Eğitim Politikalarında Neoliberalizmin Yansımaları.....	106
Küresel Eğitim Politikalarında Progressivism Yansımaları.....	108
Küresel Eğitim Politikalarında Yeniden Yapılandırıcılık/Kurmacılık Yansımaları.....	110
Küresel Eğitim Politikalarında Esasicilik ve Daimicilik Yansımaları	112
Küresel Eğitim Politikalarında Milliyetçiliğin Yansımaları	114
Küresel Eğitim Politikalarında Eleştirel Pedagojinin Yansımaları	117
Küresel Eğitim Politikalarında Teknoloji ve Dijital Eğitim İdeolojilerinin Yansıması.....	119
Küresel Eğitim Politikalarında Kalkınmacı (Modernist) Yaklaşımın Yansımaları.....	120
Güncel Gelişmeler ve Gelecek Perspektifler	122
Kaynakça	123

6. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİM POLİTİKALARI VE TÜRKİYE’NİN EĞİTİM POLİTİKALARININ EVRİMİ

Giriş.....	132
Tarihsel Süreçte Eğitim ve Politika.....	133
Dünyada Eğitim Politikaları	147
Türkiye’de Eğitim Politikaları.....	166
Cumhuriyet Öncesi Dönemde Eğitim Politikaları	167
Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Eğitim Politikaları (1923-1946)	167
Çok Partili Demokratik Dönemde Eğitim Politikaları (1946-1960)	171
27 Mayıs 1960 Askeri Dönemi ve Sonrası Eğitim Politikaları (1960-1980)	173
1980 Askeri Darbesi ve Sonrası Eğitim Politikaları (1980-2024)	175
Küresel Eğitim Politikaları ve Türkiye Bağlamında Değerlendirilmesi	178
Kaynakça.....	180

7. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE PROGRAMLAR VE TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Giriş	189
Küreselleşme ve Eğitim.....	190
Küresel Eğitimde Programların Genel Çerçevesi.....	191
Küresel Eğitimde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Türkiye Bağlamında Değerlendirilmesi.....	195
Öğretim Programlarının Temel Yaklaşımı	198
Öğrenci Profili: Yetkin ve Erdemli İnsan	200
Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi	202
Beceriler Çerçevesi.....	204
Kaynakça	205

8. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE DEĞER AKTARIM METOTLARI VE TÜRKİYE

Giriş.....	209
Değer Empryalizmine Bir Alternatif Olarak Değer Aktarım Modelleri	210
Değerlerin Teori Olarak Aktarıldığı Yaklaşımlar	214
Değer Geliştirme Yaklaşımları.....	215
Bütüncül Değerler Eğitimi Yaklaşımları	218
Kaynakça.....	229

9. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE BAŞARILI ÜLKE ÖRNEKLERİ VE TÜRKİYE

Giriş.....	232
Finlandiya Eğitim Sistemi	233
Güney Kore Eğitim Sistemi.....	235
Japonya Eğitim Sistemi	239
Norveç Eğitim Sistemi	242
Eğitimde Başarılı Ülke Örnekleri ve Türkiye.....	246
Kaynakça.....	248

10. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE ÖNEMLİ TEMALAR

Giriş	253
Küresel Vatandaşlık	254
Dijital Vatandaşlık	256
Ekolojik (Çevresel) Vatandaşlık	258
İklim Okuryazarlığı	260
Finansal Okuryazarlık	263
Medya Okuryazarlığı	265
Kapsayıcı Eğitim	268
Sosyal Adalet	271
Kaynakça	273

11. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE ERİŞİM-EŞİTLİK VE TÜRKİYE

Giriş	282
Erişim ve Eşitlik	283
Küresel Eğitimde Erişim ve Eşitlik	286
Küresel Eğitimde Erişim ve Eşitliğin Türkiye Bağlamında Değerlendirilmesi	288
Kaynakça	293

12. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE YARATICILIK VE TÜRKİYE

Giriş	296
Yaratıcılık Kavramı ve Eğitsel Anlamı	297
Eğitimde Yaratıcılık: Neden Gereklidir?	299
Yaratıcılıkla İlişkili Temel Kuramlar	301
Yaratıcılık Üzerine Yanılgılar	302
Küresel Eğitimde Yaratıcılık Yaklaşımları	304
Uluslararası Raporlarda Yaratıcılık	305
Farklı Ülkelerde Küresel Öğretim Programı Eğilimleri ve Yaratıcılık	308
Türkiye’de Eğitim Politikaları ve Yaratıcılık	312
Küresel Eğitimde Dijitalleşme, Teknoloji ve Yaratıcılık	318
Türkiye’de Eğitim Teknolojileri ve Yaratıcılık	318
Küresel Eğitimde Yaratıcılığın Türkiye Bağlamında Değerlendirilmesi	320
Kaynakça	322

13. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE KAPSAYICILIK VE TÜRKİYE

Giriş.....	326
Kapsayıcı Eğitim.....	327
Kapsayıcı Eğitimde Dezavantajlı Gruplar	328
Küresel Eğitim Politikalarında Kapsayıcılık	332
Kaynakça.....	342

14. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE OKURYAZARLIKLAR VE TÜRKİYE

Giriş.....	346
Okuryazarlığın Tanımı ve Okuryazarlık Türleri	347
Küresel Eğitim Politikaları ve Okuryazarlık	351
Okuryazarlık Becerilerine İlişkin Farklı Ülke Çalışmaları	352
Okuryazarlık İşlevleri	353
Okuryazarlık Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler	355
Politika Geliştiricilere Yönelik Öneriler.....	356
Eğitim Kurumlarına Yönelik Öneriler.....	356
Türkiye Özelinde Öneriler	356
Kaynakça.....	357

15. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE DENETİM VE TÜRKİYE

Giriş.....	360
Denetim	362
Aile, Denetimin Kökleri	362
Türk Yönetim Tarihi.....	363
Osmanlı Dönemi Yönetim Sistemi	363
Tanzimat Dönemi.....	366
Cumhuriyet Dönemi.....	369
Eğitim Sisteminin Denetiminde Güncel Sorunlar	372
Farklı Ülkelerde Denetim Örnekleri.....	374
İngiltere.....	374
Amerika Birleşik Devletleri	378
Singapur.....	378

Çin Halk Cumhuriyeti.....	380
Japonya	381
Finlandiya.....	382
Nijerya	383
Kaynakça	386

16. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMDE OKUL YÖNETİMİ VE TÜRKİYE

Giriş.....	390
Küresel Eğitimde Okul Yönetimi.....	391
Küreselleşme ve Eğitim İlişkisi	391
Dünya Geneline Okul Yönetimi Modelleri	392
OECD, UNESCO ve Dünya Bankası Perspektifleri.....	393
Türkiye’de Okul Yönetimi	393
Tarihsel Gelişim (Cumhuriyet Dönemi - Günümüz)	394
Milli Eğitim Bakanlığı Politikaları ve Düzenlemeler	394
Okul Müdürlerinin Rolü ve Yetkileri	394
Öğretmen, Veli ve Öğrenci Katılımı	395
Türkiye’de Okul Yönetiminin Sorunları ve Fırsatları.....	395
Merkeziyetçi Yapı ve Özerklik Tartışmaları.....	395
Atama ve Yükselme Süreçleri.....	396
Finansman, Kaynak Yönetimi ve Eşitsizlikler	396
Eğitimde Kalite, Performans ve Denetim Sorunları.....	396
Dijitalleşme ve Salgın Hastalık (Covid-19) Sonrası Dönüşüm	397
Küresel Eğilimler ile Türkiye’nin Karşılaştırılması.....	397
Benzerlikler ve Farklılıklar.....	397
İyi Uygulama Örnekleri (Finlandiya, Singapur, Güney Kore, ABD).....	398
Türkiye’nin Küresel Bağlamda Konumu	399
Geleceğe Yönelik Öneriler.....	399
Politika Önerileri.....	399
Okul Yöneticilerinin Mesleki Gelişimi.....	400
Yerelleşme ve Özerklik Modelleri	400
Uluslararası İşbirlikleri.....	400
Kaynakça.....	402

17. BÖLÜM**KÜRESEL EĞİTİMDE ELEŞTİREL PEDAGOJİ VE TÜRKİYE**

Giriş.....	405
Eleştirel Pedagoji	407
Küresel Eğitimde Eleştirel Pedagoji	410
Küresel Eğitimde Eleştirel Pedagojinin Türkiye Bağlamında Değerlendirilmesi	412
Kaynakça.....	414

18. BÖLÜM**KÜRESEL EĞİTİMDE İNSAN HAKLARI VE TÜRKİYE**

Giriş.....	417
İnsan Hakları.....	417
İnsan Haklarına İlişkin Temel Kavramlar	423
İnsan.....	423
Hak.....	424
Özgürlük.....	425
Eşitlik	426
Adalet.....	427
Küresel Eğitimde İnsan Hakları ve Türkiye	427
Kaynakça.....	436

19. BÖLÜM**KÜRESEL EĞİTİME İLİŞKİN ÖNERİLER VE TÜRKİYE**

Giriş	437
Küresel Eğitimin Türkiye'deki Yansımaları	438
Türkiye'de Eğitim Politikalarına İlişkin Resmî Belgelerde Küresel Eğitim	438
Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ve Mesleki Gelişim Sürecinde Küresel Eğitim	442
Türkiye'de Öğretim Uygulamalarında Küresel Eğitim	444
Küresel Eğitime İlişkin Öneriler.....	446
Türkiye'de Eğitim Politikalarına İlişkin Resmî Belgelerde Küresel Eğitime İlişkin Öneriler.....	446
Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme ve Mesleki Gelişim Sürecinde Küresel Eğitime İlişkin Öneriler.....	451
Türkiye'de Öğretim Uygulamalarında Küresel Eğitime İlişkin Öneriler	454
Kaynakça	457

1. BÖLÜM

KÜRESEL EĞİTİMİN ÖNEMİ VE TÜRKİYE’NİN MARKA OLMA STRATEJİSİ

Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU, İnönü Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4595-2892

Dr. Hüseyin DUYGU, Akdeniz Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8040-3234

Giriş

Küreselleşmenin giderek hızını ve etkisini artırdığı 21. yüzyılda eğitim sistemi, bireylere bilgi ve beceri kazandırma misyonuna ek olarak ülkelerin uluslararası konumlarını güçlendiren bir yumuşak güç aracına da dönüşmüştür. Bu bağlamda ülkelerin kendi eğitim marka sistemlerini oluşturarak kültürel değerlerini küresel ölçekte temsil edebilmeleri önem arz etmektedir. Çünkü bir ülkenin kültürlerarası anlayış, sürdürülebilir yaşam bilinci, toplumsal ve küresel vatandaşlık gibi evrensel değerleri içselleştirebilmesi, eğitimde uluslararası tanınırlık kazanmasını sağlamaktadır.

Bu bölüm, küresel eğitim kavramından hareketle Türkiye’nin eğitim alanında uluslararası marka olma çabalarını kavramlar, politikalar, kuramlar ve uygulamalar çerçevesinde analiz etmek amacıyla hazırlanmıştır. İlk olarak küresel eğitimin amaçları ve gerekliliği açıklanmaktadır. İkinci aşamada ise eğitimin yumuşak güç olarak diplomatik, kültürel ve stratejik unsurlarla ilişkisi ele alınmaktadır. Üçüncü bölümde, Türkiye’nin uluslararası marka olma stratejileri değerlendirilmektedir. Sonraki bölümde Türkiye’nin son yıllarda eğitim alanında geliştirdiği diplomasi politikaları (örneğin 2033 Eğitim Vizyonu) analiz edilmektedir. Son bölümde ise bir ülkenin eğitim sisteminin marka değeri kazanmasında etkili olan yenilikçilik, sürdürülebilirlik, fırsat eşitliği ve etik değerler gibi ölçütler tartışılmaktadır. Böylece bölümün bütününde hem küresel eğitimin önemi hem de Türkiye’nin eğitim alanında marka olma stratejileri analitik bir biçimde incelenmektedir. Sonuç olarak eğitimin pedagojik yönünün yanında uluslararası tanınırlık, kültürel politika